

Taktika dělostřelectva

Historický vývoj dělostřelectva

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty vojenského leadershipu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

Historický vývoj dělostřelectva

Základní a doporučená literatura:

Základní:

MRÁZEK, Stanislav. *Historie polního dělostřelectva. I. díl (XIV.-XIX.století)*. Skripta. Brno: Vojenská akademie, 2003. S-1334.

MRÁZEK, Stanislav. *Historie polního dělostřelectva. II. díl (XX. století - do r. 1945)*. Skripta. Brno: Vojenská akademie, 2005. S-1334/2.

MRÁZEK, Stanislav. *Historie polního dělostřelectva. III. díl (XX. století od r. 1945 - počátek XXI. století)*. Skripta. Brno: Vojenská akademie, 2006. S-1334/3.

Historický vývoj dělostřelectva

Základní a doporučená literatura:

Doporučená:

ČECH, J.J.K; KŘÍŽEK, L. *Encyklopedie zbraní a zbroje*. Praha: Libri,s.r.o, 1997.

DUPUY, R.E.; DUPUY, T.N. *Vojenské dějiny. Harperova encyklopedie*. Praha: Forma, s.r.o., 1997.

HRICH, E. *Velká kniha vojevůdců, bitev a zbraní*. Praha: Regia, 2000.

Hogg, I.V. *Dělostřelectvo dvacátého století*. Praha: Svojtka & Co, 2001.

Hogg, I.V. *Velká obrazová encyklopedie zbraní*. Praha: 1996.

HRUBÝ, V.; KLÚNA, J. *Technika a vojenství včera, dnes a zítra*. Praha: Naše vojsko, 1999.

KRALICKÝ, V. *Československé dělostřelecké zbraně*. Praha: Naše vojsko, 1975.

Historický vývoj dělostřelectva

Vzdělávací cíl:

Popsat vývoj dělostřelectva od předchůdců palných zbraní do počátku 20. století.

Historický vývoj dělostřelectva

Obsah

1. Legenda o svaté Barboře
2. Starověk a raný středověk
3. 14. a 15. století
4. 16. a 17. století
5. 18. století
6. 19. století
7. 20. století
8. Závěr

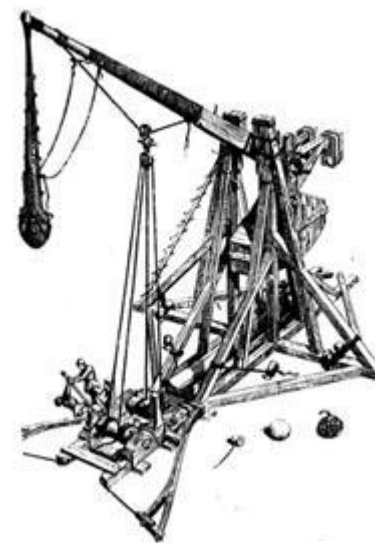
1. Legenda o svaté Barboře

- Patronka dělostřelců;
- vyobrazuje se s palmou, korunou a věží;
- památka její se koná 4. prosince.

2. Starověk a raný středověk

➤ Předchůdci:

- kolem r. 400 př. n. l. (Makedonské a řecké vojsko)
 - katapulty a balisty (šorpion)
- 200 let př. n. l. (Římané)
 - onagery
- r. 100 – 44 př. n. l. (Římané)
 - legie >> cca 5000 mužů a 30 menších katapultů a balist (každý stroj obsluhovalo 10 vycvičených vojáků)
- 2. a 3. st. n. l. (Římané a Číňané)
 - na 100 mužů v legii >> minimálně jedna balista, katapult či onager.

2. Starověk a raný středověk

➤ Předchůdci:

- 4. st. n. l.

- FLAVIUS VEGETIUS RENATUS zapsal:

- „...proti obléhatelům se obležení brání balistami, onagery, škorpióny, samostřily, fustibaly, praky a šípy...“, atd

- 6. st.

- MAURIKIO (Byzantský vůdce)

- pojednání o vojenské strategii
 - balistické zbraně byly nestále vylepšovány

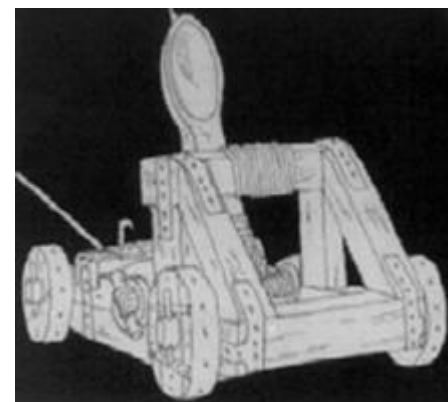
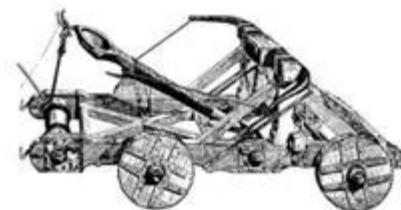
- 7. st.

- „řecký oheň“ (nová zbraň)

- síra, nafta, ledek draselný, pryskyřice, kalafuna a další složky

- 9. st.

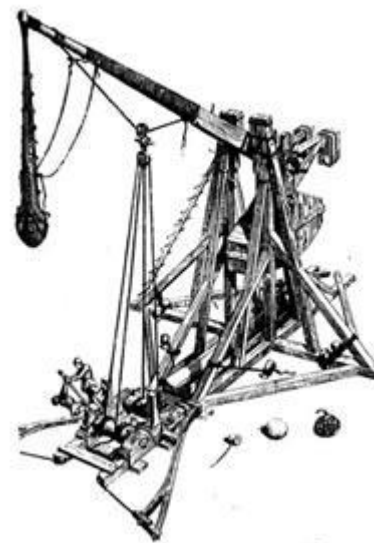
- první vrhací stroje v Evropě (Itálie)

2. Starověk a raný středověk

➤ Předchůdci:

- 10. st.
 - primitivní raketové zbraně v Číně (využívají střelný prach)
- 11. st.
 - tzv. mechanická artilerie
 - (válečné stroje – „prototyp dělostřelectva“)
 - trebuchet, mangonel
- 12. st.
 - první zbraně na střelný prach
 - (r. 1132 – čínská bambusová mušketa)
- 13. st.
 - masivní nasazení a rozšíření obléhacích strojů
 - „dělostřelecká příprava 13. století“
 - r. 1241 Mongolové (Tataři) v Uhrách
- ČESKÉ ZEMĚ
 - první použití válečných strojů v 11. st. n. l.

3. 14. a 15. století

- Střelný prach,
- první kanon – Anglie 1321,
- bombardy,
- puškař,
- především k obléhání,
- nejčastěji železné koule,
- husitská vojska – polní dělostřelectvo, houfnice,
- tarasnice, moždíře,
- snahy o unifikaci dělových ráží.

4. 16. a 17. století

- dělostřelectvo předmětem vědeckého bádání,
- zamíření děl, elevační šroub,
- kartoun, falkonet, švihovka, bazilišek,
- základní typy hlavní - coulveriny, kanony, pedrery, moždíře,
- změny v pevnostním stavitelství,
- bastiony, raveliny.

5. 18. století

- vznik a rozvoj speciálních dělostřeleckých škol,
- Petrohradská (1820),
- tabulky střelby,
- standardizace ráží jednotlivých děl,
- jednoduchá hledí.

6. 19. století

- nabíjení zezadu,
- bezdýmý prach, nové trhaviny,
- BVZ,
- raketa,
- drážkovaná hlaveň,
- „francouzská pětasedmdesátka“.

7. 20. století

- minomet,
- nepřímá palba,
- první světová válka – prudký růst počtů děl,
- protiletadlové a protitankové dělostřelectvo,
- trhavý granát, chemická munice.

Na bojištích způsobilo dělostřelectvo nejvíce ztrát – až 75%!

8. Závěr

Dělostřelectvo – hlavní prostředek palebného ničení nepřítele!!!

Předpokladem úspěchu v boji!!!

Dělostřelec – vzdělaný, znalý, poctivý, houževnatý, velkorysý!!!

Dělostřelec – muž (žena) z ocele!!!

Historický vývoj dělostřelectva

Úkoly pro samostatnou práci:

1. Zpracovat semestrální práci na zvolené téma.
2. Vyjmenovat a stručně charakterizovat předchůdce dělostřeleckých zbraní.
3. Objasnit úlohu dělostřelectva během historických válečných konfliktů.
4. Charakterizovat šrapnelové střely.
5. Uvést, kdy bylo poprvé použito brzdovratného zařízení u děl a v čem spočívaly jeho výhody.
6. Uvést nejznámější dělostřelecké školy.
7. Popsat předchůdce dnešní dělostřelecké munice.